

Fra Selskabets bibliotek - artikel 1

Den kristne psykologi

Af: Cand. psyk. Suh Bjerg Jacobsen

Med udgangspunkt i sin specialeskrivning har vi bedt Suh Bjerg Jacobsen om at skrive en artikel om processen at integrere tro og psykologisk viden.

Det kan være utrolig svært at finde ud af, hvad emnet for ens speciale skal være. Det skal være noget, der er tilstrækkelig meget kød på, så man kan udfylde de obligatoriske 90 sider, men det skal samtidig også være noget, der er spændende nok til, at man orker at fordybe sig i det igennem mange måneder. Et par måneder inden jeg skulle i gang med specialesemestret, havde jeg stadig ingen anelse om, hvad jeg skulle skrive om. En dag da jeg var på biblioteket ude på KUA og gik rundt på må og få, faldt mine øjne på en bogryg med titlen "Den ubevidste Gud". Helt tilfældigt. Eller var det nu også det? Forfatteren var Viktor Frankl, som flere andre varmt havde anbefalet mig at læse noget af, men jeg havde aldrig fået taget mig sammen til at gøre det. Nu lånte jeg så denne lille tynde bog på ca. 70 sider med hjem, og det blev hurtigt klart for mig, at det var dette jeg måtte skrive om: menneskets søgen efter den Gud som de endnu ikke kender, og deres søgen efter en mening med livet. Senere lånte jeg en masse andre bøger om den eksistentielle psykologi, og jeg blev hurtigt grebet af den indfaldsvinkel, der her blev præsenteret til de forskellige eksistentielle spørgsmål. Et eller andet sted fornemmede jeg dog, at der ikke kun var tale om en rent faglig interesse, men at der skjult i det hele var et kald til mig: jeg skulle skrive om den mening som mennesker søger, men som de kun fuldt ud tilfredsstillende kan findes ét sted, nemlig hos Gud.

Igennem hele uddannelsen har det ligget i baghovedet på mig, at jeg ikke kun ville være psykolog, men KRISTEN psykolog, som på en eller anden måde kunne integrere kristendommen i både den terapeutiske indsigt, men også metode. Men hvordan det helt præcist skulle gøres, var jeg ikke rigtig klar over. Når jeg prøvede at tænke det igennem, stødte jeg hele tiden panden mod en mur, der bestod af etiske og praktiske overvejelser og dilemmaer. En psykolog er jo en psykolog og ikke en præst eller missionær. En kristen er jo først og fremmest en kristen, der er underlagt missionsbefalingen og for hvem næstens frelse er det vigtigste. En psykolog må ikke udnytte klientens sårbare position til at lægge egne subjektive anskuelser ned over hovedet på ham/hende. Og så videre.

Da jeg begyndte at skrive, var emnet først og fremmest menneskets søgen efter mening, og den kristne indfaldsvinkel til emnet blev anvendt på en meget stilfærdig måde. Jeg tog bl.a. udgangspunkt i Prædikerens Bog, som netop beskriver menneskets oplevelse af tomhed i deres liv. Da jeg var nået en tredjedel henne i specialet, stod jeg med en foreløbig faglig afhandling om menneskets søgen efter mening, hvor Bibelen var blevet brugt som enhver anden fagbog. Der manglede ligesom et eller andet. Min egen erfaring med kristendommen var jo, at Bibelen var meget mere end blot litteratur. Den var jo livgivende. Så kom kapitlet om væren, ikke-væren og angst for skyld og død. Det var de hårdeste sider at skrive, for hele tiden lå det i baghovedet på mig: der er mere at sige til disse emner, end den eksistentielle psykologi har med. Enten blev resultatet fagligt godt, men utilfredsstillende i forhold til min viden om, hvad kristendommen kan tilbyde i forhold til de pågældende emner, eller også blev det rent teologisk set godt, men uden en god faglig forståelse. Jeg hev mig i håret og græd mine modige tårer og skældte Gud ud for at have svigtet mig. Jeg gjorde jo dette her for ham, fordi jeg følte; han havde kaldet mig til det. Pludselig gik det op for mig, at jeg hidtil kun havde fokuseret på min egen viden og kunnen, fagligt og åndeligt, og at jeg helt havde glemt at spørge Gud til råds. Som tænkt, så gjort. Pludselig fik jeg idéer til, hvordan jeg skulle gribe det hele an, og jeg tastede løs. Først blev den eksistentielle psykologis forståelse præsenteret og behandlet, og så blev det hele sat op mod den kristne forståelse af de samme emner. Og lige så stille begyndte det hele at falde på plads. Den eksistentielle psykologi har meget at byde på i forhold til menneskers søgen efter mening og deres angst for død og skyld, men den slår bare ikke helt til, set med de kristne briller. Kristendommen har mere at byde på end en faglig forståelse; den har nemlig et absolut svar på alle disse problemstillinger. Kristendommen taler jo netop om en gudgiven mening med livet og den enkelte, en fuldstændig tilgivelse og om det evige liv, som måske nok ikke fjerner al angst for selve det at dø, men i hvert fald fjerner angsten for selve døden. Og alt imens disse argumenter sort på hvidt kom glidende ud af min printer, gik det op for mig, at det ikke blot var noget, jeg troede på, men at det var sandhed. Og ikke kun for mig, men for alle som kæmper med livets eksistentielle spørgsmål. Som kristne psykologer er vi først og fremmest fagligt rustede til at hjælpe disse mennesker, men vi ved og kan MERE end det. Vi har nemlig de kvalitativt rigtige og derfor de bedste svar. Hvor er det fantastisk!!

Problemet med at integrere kristendommen i terapien på en etisk forsvarlig måde stod så stadig tilbage, men nu havde jeg blod på tanden og kastede mig ivrigt ud i belæringen af grænseområdet mellem præst og psykolog og problemerne ved at være kristen psykolog i det hele taget. Det blev en meget spændende fordybelse, der om end nogle gange!

var trættende fordi, der var så utrolig mange indvendinger, der skulle undersøges, men som i sidste ende kastede lys over hele denne problemstilling. Resultatet for mig var, at det faktisk godt kan forsvares at være kristen psykolog med en aktiv kristen indstilling og terapi; man skal bare tænke sig godt om og have forholdt sig til de faldgruber, der naturligvis er i denne forbindelse.

Jo længere jeg kom i specialet, jo ivrigere blev jeg efter at efterprøve den kristne dimension i forhold til psykologien. Hvad med Helligåndens kraft virket igennem bønner? Kunne den anvendes i psykoterapi eller er det forbeholdt fritiden i kirken eller missionshusene? Min konklusion var, at den naturligvis kan anvendes, DA DEN JO ER VIRKELIG. Set fra en kristen psykologisk vinkel er bøn altså et redskab, som med fordel kan anvendes til at gøre mennesker hele på legeme og sjæl.

Nu da jeg ser tilbage på min specialeskrivning, bliver det klart for mig, at den største hindring for at behandle de kristne aspekter i forhold til psykologien egentlig har været min egen manglende forståelse for, at Gud ikke blot forbeholder sig al magt i himmelen og på jorden i vores private liv, men i alle vore livsområder; også vores arbejdsområder. Og han har ligeså meget at skulle have sagt dér, og han virker virkelig også der.

For den kristne er det en kæmpe ressource, som jeg tror alt for ofte bliver overset, sikkert fordi vi ikke helt ved, hvordan vi skal gribe det an. Ud fra egen erfaring kan jeg sige, at det er meget nemmere at holde de to områder, men også fordi jeg ønsker, at det må være det, der skal bære mig oppe i mit fremtidige virke som kristen psykolog. Modstanden mod kristendommen både i vores hverdag og i vores virke vil være stor, men ansvaret og den egentlige kamp er Guds, og han svigter bare aldrig.

Jeg er meldt til en e-mail-service, der sender mig et bibelvers hver dag; en lille hilsen ovenfra, kan man sige. Igennem hele min skriveperiode var der et bestemt bibelvers, som jeg ikke har villet slette. Det var fra 5. Mos. 31, 8 og der står: "Herren selv går foran dig, han vil være med dig, han vil ikke lade dig i stikken og ikke svigte dig; vær ikke bange, og lad dig ikke skræmme." Dette lille vers har båret mig oppe og givet mig fornyet gå-på-mod, hver gang jeg var kørt død i skrivningen. Jeg har stadig ikke nænnet at slette det, både af nostalgiske grunde (det stod der jo næsten i 1 ½ år!), men også fordi jeg ønsker, at det må være det, der skal bære mig oppe i mit fremtidige virke som kristen psykolog. Modstanden mod kristendommen både i vores hverdag og i vores virke vil være stor, men ansvaret og den egentlige kamp er Guds, og han svigter bare aldrig.